

Ročník: 98 | číslo: 9 | 4. března 2018 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma:

Modlitba

EDITORIAL

Milí čtenáři,
toto číslo Českého zápasu je věnováno modlitbě. Najdete v něm příspěvek bratra patriarchy, sestry Olgy Nytrové, rozhovor s bratrem biskupem Jurajem Dovalou, poutnickou úvahu nad Otčenášem bratra Pavla Hýbla, informace o Světovém dni modliteb, tentokrát ze Surinamu, a řadu dalších kvalitních příspěvků. Modlitba je definována a popisována mnoha způsoby. Jeden z nich může snad být inspirativní i pro nás - modlitba nemá pohnout Pánem Bohem, ale námi samými.

Existuje řada modliteb - v první řadě modlitba Páně, modlitby liturgické, prosebné, kontemplativní, střelné atd. Vedle nich se jakoby v koutku nenápadně krčí prostínky, ale mocné modlitby děkovné, a to za řadu malých, jen zdánlivě samozřejmých dober.

Starší generace laiků ještě pamatuje jitrní a večerní modlitby a díkůvzdání před jídlem. Tato kratičká modlitba připomíná naši závislost na Stvořiteli, upevňuje úctu ke stvoření, úctu k lidské práci i solidaritu s potřebnými. Vede také ke spokojenému a nenáročnému životu.

Jeden chasid každé ráno otevřel okno světnice a radostně volal: „Je tu nový den! Bůh nám dává další den! Pane světů, děkujeme ti za tento den!“

Pane, děkujeme ti za „malé“ a „samozřejmé“ věci. VD

Foto na titulní straně: Jana Wienerová - Plynutí (graficky upraveno)

Týdeník Církve československé husitské
Iydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčíríková.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna plus, s.r.o.
Distribuce: A.L.L. production s. r. o.,
F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

Předplatné a reklamace:

Mgr. Jitka Wendlíková, tel.: 220 398 117,
e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Přijměte naše srdečné pozvání na

Duchovní cvičení pro mládež s Jurajem Dovalou

jež se uskuteční v duchovním středisku Zahrada, Lipová 26, Brno

23. - 25. března 2018

Cena: 650 Kč. Přihlášky prosíme zasílejte do 15. 3. 2018 na
eva.vymetalovahrabakova@ccsh.cz
FB: Hledej Boha v kapce rosy

Pozvání na pouť do Svaté země

Plzeňská diecéze v posledních letech organizovala Pout' milosrdenství. Dosud největší z těchto poutí se uskutečnila v září 2016, kdy byl slavnostně znovuotevřen husitský kostel v Mirovicích. Na rok 2018 se poprvé chystá pout' za hranice naší vlasti - do Svaté země.

Pout' se uskuteční ve dnech 14. - 21. září a pořádá ji společnost AWER TOUR, která má bohaté zkušenosti se zájezdy do Izraele. Cena činí přijatelných 16 800,- Kč. Do ceny nejsou zahrnuty náklady na cestovní pojištění (55,- Kč na den) a vstupy (na které je potřeba si připravit 100 USD). Bohatý program zahrnuje prohlídky svatých míst spjatých se životem Pána Ježíše Krista, jako jsou Nazaret, Kána Galilejská, hora Tábor, hora Blahoslavenství, Genezaretské jezero, řeka Jordán, Kafarnaum, Jericho, Betlém, Betánie a samozřejmě Jeruzalém. Poutníci se také budou moci vykoupat v Mrtvém moři a při fakultativních výletech navštívit pevnost Massadu či Kumrán.

Význam Svaté země pro věřícího člověka je nesmírný. Na této pouti se nabízí možnost kráčet ve stopách Spasitelových a zakusit osobní účast na jeho pozemském příběhu. Je to jedinečná příležitost k obnově a prohloubení víry, a jistě také k získání krásných cestovatelských zážitků, na něž budete rádi vzpomínat.

Plzeňská diecéze srdečně zve na pout' do Svaté země všechny lidi dobré vůle bez rozdílu vyznání, ale především se obrací s pozváním na duchovní Církve československé husitské a na příslušníky náboženských obcí. Součástí programu je totiž každodenní slavení bohoslužeb.

Maximální kapacita činí cca 150 míst, desítky z nich jsou již zamluveny!

Proto neváhejte a přihlaste se na mailu info@awertour.cz. Bližší informace naleznete na stránkách www.awertour.cz.

Můžete se také ohlásit telefonicky na číslech 731 626 506 nebo 583 418 297.

Lukáš Bujna,
tajemník plzeňského biskupa

Sváteční slovo v ČT

Dne 11. března po poledni můžete na ČT 2 sledovat sváteční slovo duchovního naší církve Mgr. Miroslava Kubička z Brna. red

NAD PÍSMEM

Bláznovství kříže

1. K 1,18-25

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. 1. K 1,18

Až příliš rádi se snažíme z křesťanství dělat něco, čím není. Až příliš často se snažíme jeho absurditu, nerozumnost, nehoráznost a nestoudnou drzost zjemnit, přikráslit, upravit a přistříhnout, aby bylo světu milé a líbivé. Každá církevní denominace má jiné způsoby přizpůsobování evangelia světu. Jedni dají důraz na estetický prožitek, druzí na racionální zdůvodňování, třetí horují ukázat, jaký to užitek přináší společnosti. Vše je to falešné a Bohu protivné. Vše je to evangelia a Krista ukřižovaného neprávem. Právě Kristus ukřižovaný je ten, v němž nás Bůh sám volá. V něm je zjeveno vše o Bohu i o člověku. On je obrazem všeho, čím křesťanství má být a čím tak často není. Výmluvně o tom vypovídá nám důvěrně známý interiér svatomikulášského chrámu na Staroměstském náměstí. V čele chrámového prostoru je oltář zlatý a mramorový, tyčící se do nebes a na něm obraz Krista Pantokratora, Vševládcem, který na nás blahosklonně shlíží z trůnu své slávy. A kříž a Ukřižovaný? I toho zde najdeme, aby se neřeklo. Visí si na zdi, bokem všech zraků, aby nepobuřoval svým utrpením, nahotou, beznadějí a do nebe volající výčitkou. Tento chrámový prostor je přesným obrazem toho, jak církev nakládala a nakládá se zvěstí o ukřižovaném Božím Synu. Na tuto nepravost upozorňoval např. i Martin Luther, ale nejrazantněji zazněla z úst dánského myslitele Sörena Kierkegaarda, který kritizoval státní církev za to, že odvádí svým důrazem na krásnou hudbu a vznešená kázání od podstaty křesťanství. A že je situace vlastně tak špatná, že ve světě není žádného křesťana. Křesťanská zvěst je totiž skutečným bláznovstvím. Zprávou o člověku, který prohlašuje, že je samotným Bohem, a který nás volá k následování, jež se končí na dřevě kříže. Jistě namítnete: „Ale co vzkříšení?“ Ach ano, vzkříšení... Všichni by hned chtěli vzkříšení. Ale vzkříšení bez kříže není možné. Přijetí Boží není možné bez Boží sebeoběti. Bůh sám se vydal do našich rukou a my jsme ho přibíli na kříž. Kristův kříž, který bychom měli vyznávat, ale který ve skutečnosti tak často přehlízíme, je totiž zrcadlovým obrazem našeho hříchu, naší zloby, sebestřednosti, nenávisti, zatvrzelosti... V něm je vykonán soud nad člověkem. Teprve potom, co přijmeme kříž, tzn. svůj hřích, jehož ničivá síla je tak obrovská, že usiluje zničit samotného Boha, můžeme začít pošilhávat po zprávě o vzkříšení. Křesťanství není příjemným, líbivým, salónním náboženstvím, které je vhodným doplňkem našich povrchních životů. Je skutečností, která, pokud ji vpustíme do našeho života, vše zpěvračí na ruby a přivede nás do tolika tak těžkých a složitých situací, kterým bychom se jinak dozajista pohodlně vyhnuli. Avšak bez přijetí této absurdní, nesmyslné a naprosto nevýhodné záležitosti zůstáváme uvězněni v hříchu a samotě, které si jen nejsme vědomi. Spíme sladkým

spánkem nevědomosti, dál hřešíme a ubližujeme, aniž bychom to považovali za něco špatného. Otevřít oči pro absurdní zvěst křesťanství, pro bláznovství kříže, je tak nepříjemné a těžké, až je to skoro nemožné. Až někdy nezbyvá než vyznat: „Pane, odpusť mi, ale nejsem schopen přijmout Slovo, které mi přinášíš.“ Alespoň tak se můžeme postavit čestně před Boží tvář. Když dokážeme vyznat, že soud, který nad námi byl vynesena, je příliš tvrdý, než abychom jej byli schopni přijmout. Buď přijmout kříž i s jeho bláznovstvím nebo pokorně doznat svou neschopnost. Obojí jsou cesty, které by snad mohly před Bohem obstát. Nikdy však nemůže obstát naše falešné upravování, zjemňování, zpřijemňování a zvýhodňování evangelia, o které se tak často ve falešné dobré víře snažíme.

Filip Sedlák

TŘETÍ NEDĚLE POSTNÍ

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrat' ke mně svou tvář, jsem tak sám, tak poníženy.

ŽALM 25,15-16

První čtení: Exodus 20,1-17

Tužby postní:

1. Abychom Boží království a jeho spravedlnost hledali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom svých hříchů litovali a své bližní nesoudili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, Vykupiteli, skrze svého Syna si nás povoláváš k životu víry. Prosíme tě, zachovej nám podíl na Nové smlouvě, kterou tvůj Syn zpečetil vlastní krví! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 1,18-25

Evangelium: Jan 2,13-22

Verš k obětování: Žalm 42,3

Verš k požehnání: Žalm 84,4-5

Modlitba k požehnání:

Bože, Vykupiteli, děkujeme ti, že na pouť životem nás přivádíš ke zdrojům živých vod. Dovol nám osvěžit se z tvého pramene, abychom s novou silou pokračovali na cestě do tvého království! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 68, 77, 87, 246, 323

Svatý a Všemohoucí Bože, náš nebeský Otče,

Tvůj Syn se pro nás stal člověkem a přinesl kvůli naší nepravosti obět' nejvyšší.

Pokorně doznáváme, že neseme plný podíl na Jeho smrti. Jeho krev je na našich rukou.

Posvěcuj nás milostí svého svatého Ducha, protože bez ní nejsme schopni pohlédnout do Kristovy tváře a přijmout svou vinu. Pokud je to Tvá vůle, dej, abychom dokázali být skutečnými, opravdovými křesťany bez vší přetvářky a příkras a zvěstovali všem, že Tys ve svém Synu za nás podstoupil soud i odsouzení, a že tak v přijetí této oběti smíme být vykoupeni z moci zla hříchu a smrti a mít s Tebou podíl na věčném životě. Amen.

V modlitbě hovoříme jazykem svého srdce

Chasidský duchovní mistr rabi Nachman z Braclavi tvrdil: „Život z nás všech dělá válečníky. Abychom z něj vyšli jako vítězové, musíme se vyzbrojit tou nejúčinnější ze všech zbraní. A tou zbraní se stává modlitba.“ A pokračoval: „Když se modlíte, nezatajujte před Bohem vůbec nic. Otevřte mu svá srdce s upřímnou otevřeností, jako kdybyste mluvili ke svému nejlepšímu příteli.“

Při modlitbě v nás jedná sám Bůh. Víc a víc nás proměňuje svým Duchem svatým do podoby Ježíše, který se zjevuje v naší po-

na veškerou skutečnost, na mne samotnou i na ostatní lidi. Je možné přímo zakusit, že všechno pro nás může být požehnáním a že my sami se můžeme stát požehnáním. Být požehnáním pro svého manžela, pro svou rodinu, pro přátele, to je nádherným darem. „Ježíši, ty jsi dveřmi k životu,“ přemýšlí kongeniálně Anselm Grün. Stěžuje si, že nemůže najít cestu k lidem,

Mesiáš dobude celý svět bez jediného výstřelu. Jeho zbraní bude „vládná zbraň“ modlitby.
rabi Nachman

stát, když si přeložíme nejnějnější tužby našeho srdce do reality, když nakonec dosáhneme plnosti bytí, což je nepopíratelné právo všech lidí. K Bohu hovoříme z hlubin duše a v gejzíru emocí. Každý den je nezbytné najít si čas na soustředěnou soukromou modlitbu. Vstoupíme do zvláštní dimenze samoty, v níž je srdce otevřeno intimní komunikaci s Bohem.

Kultivujeme své nejsilnější a nejhlubší emoce a obracíme se s nimi k Bohu. Nabídneme Bohu vše, co skrýváme v srdci. Mnohonásobně se nám to navrátí. Nikdo není ušetřen zápasů, můžeme jim však čelit beze strachu vyzbrojení modlitbou. Prosíme Boha o odvahu, fyzickou sílu, duševní energii a duchovní vůli – chtějme riskovat pro svůj růst a vítat každou výzvu v běhu života. „Naučme se čelit životním zápasům vládnou zbraní modlitby nabitou veškerou pravdou a city, jež se nalézají v našich srdcích a duších,“ radí spisovatelé M. Mykoff a S. C. Mizrahi. Odvrhneme duchovní netečnost a lhotejnost. Prosme Hospodina, aby do našeho života vnesl perspektivu a nás neovládaly bezcenné svody tohoto světa. Prosme, aby Nejvyšší upevnil v naší mysli trvalé životní pravdy a aby každý náš čin byl směřován k nejvyšším životním cílům a byl tak v souznění s Boží vůlí. Důvěřujeme Bohu, vzdáváme mu chválu a budme radostným stvořením, které pokorně hledá svou cestu.

Olga Nytrová

zemské modlitbě jako skutečný Přímluvce. Základním postojem je úcta k Bohu a vnímání jeho stálé přítomnosti. Bůh nás „nese“ a skýtá nám bezpečí. V modlitbě předkládám Bohu své pocity, vášně a obavy tak, abych jejich prostřednictvím mohla zakoušet Boha v hloubi své duše.

Benedikt z Nursie chápe modlitbu především tak, že v ní svolává Boží požehnání

předkládá Pánu své starosti a prosí: „Otevři mi dveře k novým obzorům mého života tak, aby se mi zjevil pohled na to, co dává mému životu smysl. Ve všem, co mě potkává, mi, prosím, ukaž, že jsi se mnou a že jsi dveřmi, jimiž mohu vcházet do prostoru, kde najdu sám sebe, své přátele a život.“

Modlitba nám přináší spojení s budoucností – s možnostmi, čím vším se můžeme

Jitřní

Modlitba není jen prosba o zázrak ani škemrání o získání výhod na úkor druhých, v tom se tedy mýlí ti, kdo se pokoušejí s Bohem licitovat, včetně A. Bierceho, který kdysi prohlásil modlitbu za podivnou prosbu o porušení přírodních zákonů ve prospěch jediného žadatele, který sám navíc přiznává, že toho není hoden; a já z té ironické definice usuzuji, že americký publicista se asi příliš nemodlil, poněvadž by věděl, že když chce Pán Bůh někoho potrestat, splní mu všecka jeho přání, že modlitba je víc než prosba, modlitba je dech duše, je to cesta k Bohu přes kamení našich slabostí a vin až k vrcholu oběti, kde na kříži visí Boží Syn, modlitba je čin, v němž člověk silou touhy odvalí ze srdce hrobový kámen a prožije dotek živé Boží lásky, modlitba je tajemství, bolestně sladké a občerstvující, avšak nepopsatelné, podobné ptačimu zpěvu, který se nad ránem rozezní, i když noc je ještě tmavá.

Snad každý kluk na venkově ví, že ptáci jsou ve tmě bezbranní, že proto se kočka tulačka vydává v noci na stromy a svými drápy vytahuje z hnízd opeřence, kteří neuletí, jen se bázně přikrčí a vyděšeně pípnu, zkuste si někdy přivstat a sami si

poslechněte, co pak v tom prvním ranním trylku uslyšíte, jak nepopsatelná je naděje úsvitu nového dne i poděkování za přežití stínů smrti, a kdo se modlí, ten to ví, protože modlitbou vítá v duši svítání.

A nedávno jsem slyšel modlitbu – Bože, stokrát svatý, silný a usměvavý, který jsi stvořil papouška, užovku, pruhovanou zeburu, přikazuješ žít veverce i hrochům, teology lechtáš vousky brouků, nyní, kdy je mi tak smutno a dusno a temno, usměj se nade mnou – a poznal jsem, že tak se modlí jen ten, kdo v Bohu žije a s ním je spokojen, zatímco jiný se Bohu pokloní a řekne – Pod křídlem tvým půjdu spát, ztichnou domy, řeky, sad; skřivan zmlkne nad krajinou, zvířátka si odpočinou, i mne, Bože, v Kristu Pánu proved' noci k svému ránu. – a jinou dětskou modlitbu jsem si v kanceláři postavil tak, aby mi na ni občas padnul zrak, je psaná velkými klikyháky školáčka prvňáčka přes celou stránku – Milý Pane Bože, dělám, co můžu. Franta – a já, třeba hluboce zamyšlen, dodám vždy jen s tichým úsměvem – ámen, přátelé duše zpívající nad obžurky hnízd, že jitro přichází, díky Bohu, tím jsem si jist.

Jan Schwarz,
NO Bratislava

Modlitba a vhodná chvíle pro ni

Modlitba, jak společná, tak i osobní, je tím, co nepostradatelně náleží k našemu životu víry. Od občasnosti máme směřovat k pravidelnosti. I když je modlitba pravidelná a stává se takřka samozřejmostí života věřících, nemůže se přesto nikdy stát zvykem. Je zvláštní výsadou a darem. Modlitba je projevem našeho osobního vztahu k Bohu jako Ježíšovi i našemu společnému Otcovi.

Slova děkovná nebo prosebné modlitby k Bohu mohou být věřícími vyslovována kdykoliv, v kterékoli hodině či minutě během celého dne i v noci. S modlitbou a s díky se obraceli a obracejí věřící Židé k Bohu kdykoliv během dne. „Chválím tě sedmkrát za den...“ (Ž 119,164). Židovské modlitby se konaly pravidelně třikrát během dne. Zvláště večer, ráno a v poledne, kdy byly přinášeny oběti v jeruzalémském chrámu. Podle Žalmu 55 zaznívá úpěnlivé modlitební volání žalmisty k Bohu „večer, zrána, za poledne“ (Ž 55,18).

Příhodnou chvílí modlitby je večer, kdy člověk v závěru dne odevzdává sebe a druhé Bohu. V Žalmu 141. je

řečeno: „Jako kadidlo ať míří má modlitba k tobě, pozdvížení mých rukou jak večerní oběť“ (Ž 141,2).

Důležitá byla a je modlitba ráno, kdy se vše probouzí a vychází slunce. „Bože, hledám tě za úsvitu...“ slyšíme v jednom z žalmů (Ž 63,2; srov. Ž 5,4; Ž 88,14; Ž 90,14). O Ježíšovi je dosvědčeno, že se modlil časné ráno o samotě na pustém místě (Mk 1,15). Ranní modlitba je duchovní přípravou před náročným dnem. Je příležitostí k zastavení, kdy si člověk uvědomí, co ho čeká, a prosí Boha o milost a pomoc pro celý den.

Polední chvíle je také příležitostí věnovat své myšlenky a čas Bohu. Poledne je zvláštní chvílí dne. Je časem největšího jasu (srov. Jb 11,17). Je to chvíle, kdy je slunce na vrcholu. Ale poledne je také časem, kdy Ježíš trpěl na

kříži (Mt 27,45). Je to určitý střed dne. Je to chvíle oběda, tělesného syčení spojovaného s děkovnou modlitbou, chvíle přicházející únavy a krize, kterou je třeba překonat, abychom dokázali plnit úkoly následující části dne, než přijde večer a tma noci (J 9,4).

Modlitba je rozhovorem s Bohem. K rozhovoru patří schopnost naslouchat tomu druhému. V tomto případě Bohu samotnému. On k nám mluví především skrze Písmo svaté a své Slovo. Učíme se stále Bohu naslouchat i k němu se modlit, tak jak nás k tomu vede Ježíš (Mt 6,5-14). Připomíná nám niternost modlitby a varuje

nás před prázdnotou mnohomluvností. Nám ale může také hrozit málomluvnost, nemluvnost, že se stáváme němými. To v důsledku znamená – žádná modlitba. A to rozhodně Ježíš nechce. Neboť modlitba je naše výsada i služba, zvláštní dar i stálý úkol církve i každého věřícího.

Tomáš Butta
patriarcha

ROZHOVOR

Být s Bohem - tady a teď

Když jsem se dotázala několika svých přátel na to, co si vybaví, řekne-li se meditace, potvrdilo se, co jsem očekávala: tuto praxi mají spojenou především s východními náboženskými směry a meditujícího si tak představí jako nehybnou postavu se zavřenými očima, v lotosovém sedu, která v pohroužení do svého vnitřního světa prožívá jakési tajemné mystické spojení s božstvem či se svým skutečným já. Jen málokomu přítom na mysli vytane rovněž starobylá, křesťanská tradice sahající od mnichů a poustních otců přes postavy středověkých mystiků až do dnešních dnů. Tradice, opírající se o zjevení trojjediného Boha v Písmu a reflektující tak obsah naší víry...

▪ *Biskup brněnské diecéze naší církve, hudebník a spisovatel Juraj Jordán Dovala, ve své nedávno vydané knize Chrám uprostřed tržiště tento obraz poněkud upravuje a vítaným způsobem dále obohacuje: i my, křesťané, můžeme meditovat, aniž bychom se zpronevěřovali své víře a navíc, nemusíme tak činit zcela v odloučení od vrchů tohoto světa, v nehybnosti a ztišení... i rušné tržiště, v názvu*

knihy symbol okolního světa, se nám může stát inspirací a výzvou... rozumím tomu dobře?

Život bez Boha je pustý a prázdny. My sme si zvykli na to, že Bohu vyhradíme presný čas, hodinu v nedeľu a je to vybavené. Boh je ale vždy a všade prítomný, vstupuje do nás, len naše duše nesmú byť hermeticky uzavreté. Modlitbou a meditáciou toto spojenie obnovujeme, kedykoľvek a kedykoľvek.

▪ *Jak knihu používať, aby každému z nás priniesla kýžený užitek? A čo od takejto prožívanej spirituality všedného dňa očakávať? Po prečtení knihy mňa mimochodom napadá, že všednosť je jen zdánlivá, že každý okamžik je svým způsobem vzácný a posvátný, stejně jako místa, která při své denní pouti navštívíme. Nikdy se, jak sám říkáš, nebude opakovat 14. duben 2013...*

Áno. Je to smutný paradox, žijeme zázračný život v zázračnom svete a vôbec o tom nevieme. Sme slepí a imúnni voči kráse a milosti, ktorá nás obklopuje. Osvietení jedinci a mystici nám od nepamäti hovoria, aby sme sa zobudili. Keď sa skutočne prebudíme, začneme na svet a život nahliadať kontemplatívne. Budeme opäť žasnúť, my sme zabudli žasnúť. Dnes všetko berieme ako samozrejmosť. vzdialili sme sa stromom, slnku, hviezdám a matke Zemi, aj súcitu s kolobehom života. Zabudli sme na Boha, na Desatoro a na Kristovu nauku o bezpodmienečnej láske. Poďme si sad-

nút' pod strom a nikam sa neponáhľajme. Premýšľajme a rozjímajme o vesmíre, o krátkom záblesku menom život a o tom, či má vôbec význam hnať sa za zrnkami hmoty rôznych tvarov a farieb. Učme sa spoznávať, čo je dočasné a čo večné. Vnímať odtlaky Boha v kvapke rosy a počuť ho v šumení vánku.

▪ **Jak vnímat rozdíl mezi modlitbou a meditací?**

Meditácia je zvnútornená modlitba. Modlitba sa nám sama stane meditáciou, ak ju necháme na seba pôsobiť. Napríklad Otčenáš - môžeme sa ho modliť nahlas ako klasickú modlitbu, ale jeho potenciál je nevyčerpatel'ný. Vezmime si niektorý verš a v duchu, v rytme dychu ho nechávajme v sebe znieť: napr. Bud' vôľa tvoja. Opakujeme si to v mysli, v srdci. Bud' vôľa tvoja - tie slová nás nesú, zbavujeme sa svojho ega, svojich túžob a chcení. Stávame sa slobodnými. Je to meditácia odovzdania sa. Takto môžeme meditovať aj iné biblické verše. Čím viac človek vyjde zo seba smerom k Bohu, tým je šťastnejší a naplnený až po okraj.

▪ **Jak obtížné je pro Tebe po letech meditování udržet bdělost, soustředit se na tady a teď?**

Snažím sa... (smiech) Meditácia je prirodzený proces. Ale zároveň je to neustále úsilie. Plavec, ktorý sa prestane hýbať, klesá ku dnu. Byť bdely, vedome vnímať, je základ. Mnoho ľudí si ale meditáciu pletie s bežnou pozornosťou. Pozornosť je súčasťou meditácie, ale skutočná meditácia je omnoho viac. Vnímame celou svojou myslou, aj dušou, čiže duchovným srdcom. Keď zameriam svoju pozornosť na to, že píšem na papier nejaké slovo, je to pozornosť, koncentrácia. Keď ale vnímam, že som tu a teraz, žijem, ja žijem, dýcham, je v tom aj vd'achnosť, šťastie, naplnenie a pieseň života, ktorá sa vznáša k nebesiam, k Stvoriteľovi. To je pravá meditácia. Do ničoho sa nesilím, otvorím všetky dvere vnímania a ona plynie sama.

▪ **Osobně mě v knize nesmírně nadchla část nazvaná Příroda, včetně vybraných citátů. Přímou vybízí k vděčnosti a úžasu nad bohatstvím, které nám Bůh na této planetě dal, a vůbec nad dokonalostí, harmonií a krásou všeho kolem - jak jsme se to pokusili vyjádřit i v minulém magazínovém čísle - a jak to popisují jednotlivé podkapitoly knihy (Jezero, Řeka, Oheň, Strom, Oblaka, Slunce...) s dopo-**

ručenou následnou meditací. Jsou tyto náměty i ve Tvém okolí, třeba u Tvých nejbližších, také tak oblíbené?

Príroda je ten najkrajší Boží chrám, vubudoval ho samotný Stvoriteľ. Ak spoznáваме a meditujeme Božie dielo, privádza nás to k Autorovi. Preto Irenej Lyonský napísal, že prvotným krokom duše k poznávaniu Boha je rozjímanie prírody. A okrem toho, Ježiš kázal na

vrchu, na brehu mora, alebo na cestách. My sme za dvetisíc rokov všetko uzavreli medzi kamene a múry. Pod klenbou neba je Božia prítomnosť bezprostredná a hmatateľná.

▪ **Jedna z kapítol knihy má název Hřích. Jak vnímá Juraj Dovala hřích v kontextu těchto otázek?**

Hriech je dôležité slovo. Je škoda, že vymizlo zo slovníku moderného človeka. Hriech je choroba duše. Má mnoho podôb, napríklad aj to, že sme zabudli radowať sa zo života. Chýba nám táto duchovná strava. Ľudia potom vyhľadávajú psychológa a tabletky, aby vyriešili to, čo by im dal prirodzený pobyt v samote, v kláštore, v ústraní, v prírode a vnútorné oprostzenie sa. Dnes to nie je problém, zobrať si batoh, pár vecí a ísť na týždeň do lesa. Mlčať, prežívať sekundu po sekunde, žasnúť, tešiť sa. Toto je liek na choroby

dnešnej civilizácie. Naučí nás zvládať problémy a zjednocuje nás s Prameňom bytia, s Bohom.

▪ **Část knihy je zaměřena na Krista. Co v ní čtenář najde?**

Ježiš Kristus je centrom našej viery. Pre mňa veľmi osobnej, až intímnej. V Kristovi sa nám Neviditeľný Boh dáva poznať tvárou v tvár. Hovorí o Bohu je taký náš pokus vtisnúť Ne-konečno do ľudských slov a predstáv. Ako keď sa snažíme oceán naliať do pohára. Preto cirkevní otcovia vždy tvrdili, že viac vecí o Bohu nevieme, ako vieme. Jedna z vecí, ktorú ale vieme, je to, že Boh je Láska a že sa vteliť v Ježišovi z Nazareta. Tak putujeme po prašných cestách tohto sveta s Kristom, kým nevystúpime na posvätnú horu Hospodina.

▪ **V minulosti jsi dělával čtení ze svých knížek. Máš na to ještě čas?**

Keby ma biskupská služba pohlcovala tak, že by nebol čas na stretnutia s ľuďmi, tak to radšej položí. Rád navštevujem naše náboženské obce, pozývajú ma aj z katolíckych a evanjelických farností, alebo z knihkupectiev. Niekedy je to náročné, ale nakoniec sa vždy termín nájde, vezmem gitaru a ide sa. Dnes sa každý sťažuje na nedostatok času, ale naši dedovia museli trištvrtiny toho, čo za nás urobí technika, robiť manuálne. Myslí si, že náš čas len zle využívame. Veď nemusím byť na internete celý deň, nemusím denne vybaviť tridsať telefonátov, nemusím v hlave riešiť každú in-

formáciu, ktorá sa v éteri mihne. Ak si udržujeme vnútornú slobodu, stihneme veľa užitočných vecí. Čas je nám daný od Boha, je vzácny, je to naše platidlo, ktoré raz budeme účtovať tam hore. Mních starrec Paisij povedal: Kto z čistej lásky pracuje pre bližneho, tomu aj sama únava prináša oddych.

Za všechny čtenáře děkujeme za úžasně náměty pro cestu za Boží přítomností, praktické a prosté náměty pro duchovní život tady a teď, v klidu i radosti, na stavbu chrámu uprostřed tržiště světa.

KB

Co rádi čtete?

Nevím, jak dospělí, ale vy, děti, jste se už pravděpodobně setkali se slovem youtube a možná i patříte mezi ty, kteří videa na YouTube více či méně nadšeně sledují. Je to fenomén u nás starý jen několik let,

ale už i čeští nej-

známější youtuberi

mají statisíce

fanoušků. Pro ty, kteří

nevědí, o co jde, jen

stručně vysvětlím: na

internetovém kanálu

YouTube (proto

youtuberi) můžete

zveřejnit video s ro-

zličným obsahem,

velmi rozšířená jsou

např. tzv. Lets Play

videa, kde autor

v podstatě natáčí to,

jak hraje nějakou počítačovou hru,

a vše, pokud možno vtipně, komentuje.

Pokud jsou jeho videa úspěšná, což se

měří počtem odběratelů – tedy lidí,

kterí je sledují – může si tím i slušně vy-

dělat, pokud v rámci svých videí např.

povolí zobrazování reklamy. To

samozejmě řadu mladých lidí velice

láká – vždyť kdo by nechtěl dostávat

peníze za to, že si hraje, a ještě se stát

slavným? Takže youtuberi se množí jako

houby po dešti.

Jedním z nich je i Karel Kovář, který je

mnohem známější pod svou

přezdívkou Kovy. Z běžného průměru

se ale velmi vymyká. Rozhodl se totiž využít svého vlivu na své vrstevníky i mladší odběratele a jeho videa si kladou mnohem větší cíle, než jen pobavit (i když zábavná jsou bezesporu také). Jejich témata

jsou různá – vztahy

mezi generacemi,

mezi kluky a holkami,

problémy ve škole,

rizika sociálních sítí,

politika... Prostě

všechno, co děti

a mladé lidi zajímá

a trápí. Kovy vtipně

a nenasílně říká

spoustu věcí, které se

sice dětem my dospělí

často snažíme vštěpo-

vat dennodenně, od

nás to ovšem považují

za mentorování, zatímco od něj to přij-

mou mnohem lépe. Za to jsem mu

vážně vděčná.

Tento můj názor ještě posílila Kovyho

knížka, nazvaná OVŠEM, která vyšla

koncem minulého roku. Kovy v ní velmi

otevřeně píše opravdu o všem – o svém

dětství, rodičích, dospívání, škole, lásce

k cestování, kreativité, o svém

úspěchu... Na to, že je mu teprve

dvacet jedna let, má velmi vyzrálé ná-

zory. Držím mu palce a vám všem –

dětem i dospělým – jeho knížku do-

poručuji!

JK

O modlitbě

Modlitba je pro většinu člověka nepostradatelná, protože jejím prostřednictvím mluvíme s Bohem. Přesto mnoho lidí namítá, že se modlit neumějí, že nevědí, co říci, nebo jak sdělit to, co mají na srdci. I samotní Ježíšovi učedníci jej prosili, aby je naučil správně se modlit. Ježíš jim vyhověl a od té doby máme Modlitbu Páně – Otče náš, která spojuje všechny křesťany na světě a stručně vyjadřuje vše, co má modlitba obsahovat – chválu Boha, našeho Otce, odevzdání se do jeho vůle, poděkování i prosby.

Další pomůckou nám mohou být různé sbírky modliteb a zamýšlení nad biblickými texty. Přímou v samotné Bibli je pak kniha Žalmů, což jsou také krásné modlitby.

Modlitme se často ve společenství dalších křesťanů – při pravidelných bohoslužbách, kde liturgie obsahuje celou řadu předepsaných modliteb, ale i prostor pro aktuální přímluvné modlitby; dále při pobožnostech a jiných modlitebních setkáních. Křesťané z různých církví se například každoročně v lednu scházejí v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů nebo na počátku března při Světovém dnu modliteb. Modlitme se samozřejmě i sami, ať již nahlas nebo v duchu. A především v těchto případech si opravdu nemusíme dělat starosti s tím, že nevíme, jak se modlit. Není potřeba žádných vzletných slov, naopak – nejlépe je Bohu sdělit vše upřímně, jednoduše a prostě, svými slovy. Máme totiž jistotu, že Pán Bůh nám rozumí – vidí do našeho srdce a ví, co mu chceme říci. Proč se tedy vůbec modlit, když Bůh stejně předem ví, co mu chcí říci? Modlitba totiž není ani tak důležitá pro Boha, jako pro nás samotné – abychom si stále znovu uvědomovali svůj vztah k Bohu a udržovali s ním pravidelné spojení. JK

Nakreslil: Marek Malýukh z Kolína, 7 let

Modlitba

Děkujeme ti, Pane Bože, za dar modlitby, za to, že ti můžeme říct všechno, co nás trápí. Děkujeme, že na nás máš vždycky čas a že tě zajímá každý z nás. Amen.

Frederic a Ampère

Jeden francouzský mladík, Frederic Ozanam (1813-1853), který dal později vzniknout slavné charitativní Společnosti svatého Vincence z Pauly, procházel obdobím duchovní krize. Náhodou šel kolem kostela a veden určitým vnitřním instink-

tem vstoupil dovnitř. V kostele uviděl velkého fyzika a matematika André-Marie Ampéra, který se právě modlil. Když profesor vycházel z kostela, Frederic se ho zeptal: „Pane profesore, je možné být tak znávy a slavný jako vy, a přitom se ještě pořád modlit?“ Ampère odpověděl: „Chlapče, já jsem znávy a slavný, jen když se modlím!“

Italský spisovatel Giovanni Papini to brilantně vyjádřil následujícími slovy: „Aby se mohl člověk pozvednout, musí pokleknout.“

Đábel a modlitba

Đábel se jednou vypravil na obhlídku toho, jak se vlastně lidé modlí. Jeho výlet byl velmi krátký, protože lidí, kteří by se modlili, bylo velmi poskrovnu, jako šafránu. Byl se svou obhlídkou velmi spokojen, protože jejich modlitby byly navíc pouhým opakováním naučených frází, které byly naprosto neškodné. Vesel se vracel domů, když si všiml nějakého sedláka na poli, který dělal zvláštní gesta do všech stran. Byl zvědavý, a tak se postavil za malou hromadu a pozoroval, co se bude dít dál. Člověk se velmi dramaticky hádal s Bohem: nešetřil ho ani trochu a nadával mu všemi možnými

výrazy! Náhodou v té chvíli procházel kolem kněz.

„Člověče dobrý,“ řekl sedlákovi, „proč se tak chováš? Nevíš, že urážet Hospodina je hřích?“

Sedlák odpověděl: „Citihodnosti, když se hádám s Pánem Bohem, znamená to, že v něho věřím; když ho nešetřím nadávkami, znamená to, že k němu lnu svým životem; a křičím, protože vím, že mi naslouchá!“

„Ty úplně blouzníš!“ poznamenal kněz, když už odcházel. Ale đábel, který toho ví více než lečjaký kněz, velmi zbystřil: objevil totiž člověka, který byl ještě schopný se modlit!

*Pino Pellegrino
Příběhy pro osvětlení duše*

Nakreslila: Lucie Kratočková

Soutěž o tři knihy

Největším příkladem v tom, jak se modlit, je pro nás Pán Ježíš, který se ke svému Otci modlí velmi často a naučil nás i modlitbu Otče náš. Najdete-li pět rozdílu mezi těmito dvěma obrázky, nezapomeňte nám řešení spolu se svou adresou poslat do redakce na mail jana.krajcirkova@ccsh.cz. Když to stihnete do poloviny dubna, můžete se stát jedním ze tří výherců knihky, jejichž jména zveřejníme v květnovém čísle Cesty.

Blahopřejeme výhercům soutěže z lednového čísla

(tajenka: Sbory naší církve často poznáme podle kalicha na věži.):
Magdalena Pokorná, Maruška Mašíňová a Pepa Kohnout z Kolína

Král David 6. Saulovy nástrahy

K Po Davidově slavném vítězství nad Goliášem Saul trval na tom, že David už musí zůstat u jeho dvora. Pověřoval jej různými taženými proti nepřátelům, a protože byl David velmi úspěšný, stal se z něj po čase velitel Saulova vojska. Pokud jste si však mysleli, že byl Saul Davidovi vděčný a zahrnoval jej přízní, bohužel se mýlíte. Žárlil na jeho úspěchy a popularitu, protože lid Davida zbožňoval. Saul nemohl zapomenout, jak je po

návratu z bitvy dívky vítaly zpěvem: „Saul pobil své tisíce, ale David své desetitisíce.“ Davida si velmi oblíbil i Saulův syn Jónatan. Stal se jeho nerozlučným druhem, byli jako dva bratři.

Jednoho dne to došlo tak daleko, že Saul, jehož se opět zmocnila zvrhlost, vrhl po Davidovi, hrajícím na citaru, své kopí. Naštěstí se Davidovi podařilo uhhnout a nic se mu nestalo. O to větší však byla Saulova zášť. Začal se Davida přímo bát, neboť cítil, že David má Hospodinovu přízeň, zatímco od něj se Bůh odvrátil.

Stále přemýšlel, jak by se ho zbavil. Sám už se bál na něj vztáhnout ruku, proto vymyslel léčku. Zavolal si Davida: „Když zabiješ stovku Pelištejců, dám ti za ženu svou dceru Míkal a staneš se královým zetěm.“

Vskrytu doufal, že David v boji s Pelištejci padne. To se však nestalo, David dokonce pobil dvojnásobný počet nepřátel. Tím si vysloužil královu dceru za manželku.

Míkal jej milovala, stejně jako všichni Izraelci, protože ačkoliv šel David z boje do boje, vždy se díky Hospodinově přízni vracel jako vítěz. Čím větší však byla jeho popularita, tím větší byla Saulova nenávisť.

Kresba Lucie Krajčířkové

Zázraky u Bibli

3. část – Uvedení Izraelci z Egypta

Izraelci přišli do Egypta jako hosté, ale protože se jim díky Hospodinovu požehnání velmi dobře dařilo a jejich počet byl stále vyšší, začali se jich postupně egyptští faraonové obávat. Stále více je utlačovali, až z nich nakonec učinili své otroky. Došlo to tak daleko, že faraon nařídil, aby byl usmrcen každý chlapec, který se Izraelcům narodí.

Konečně se Hospodin rozhodl, že svůj lid z egyptského otroctví vysvobodí, k čemuž si vyvolil Mojžíše a jeho bratra Árona. Biblická kniha Exodus nám barvitě vypráví o celé řadě zázraků, které byly s vyvedením Izraelců z Egypta spojeny.

Vzpomenete si na ně? Ano, při vyjednávání s faraonem se Áronova hůl proměnila v draka (Ex 7, 10). Protože faraonovo srdce však bylo zatvrdělé, seslal Bůh na Egypt postupně deset těžkých ran: zkažení vod, žáby, komáry, mouchy, dobytčí mor, vředy, krupobití, kobylky, temnotu a nakonec tu nejhorší – smrt všech prvorozených.

Teprve když i faraonův syn zemřel, dovolil panovník Izraelcům z Egypta odejít. Hospodin však jeho srdce dále zatvrdil, takže se rozhodl Izraelce pronásledovat. Na útěku jim pomohl další zázrak – Hospodin rozdělil moře, aby mohli projít, když však za nimi vešlo egyptské vojsko, moře se zase zavřelo a všichni pronásledovatelé se v něm utopili.

Nakreslila: Lucie Krajčířková

a je on, kdo jej vyvedl z egyptského otroctví. To také Bůh zdůraznil Mojžíšovi při předávání Desatera na hoře Sínaj. Tím uzavřel s Izraelem smlouvu – dokud mu budou věrni a budou se řídit Desaterem, bude jim věrný i Hospodin – neopustí je a bude jim vždycky pomáhat. A to platí i pro nás.

Tomášova zkouška

Tomáš měl před sebou hodně těžkou a důležitou zkoušku z matematiky – její výsledek měl rozhodnout o tom, zda zůstane na zvolené střední škole, nebo z ní bude muset odejít. Tomáš se sice plně připravoval, stejně byl ale před zkouškou velmi nervózní.

„Neboj se, to zvládneš,“ snažila se ho uklidnit maminka. „Vždyť ses učil, tak můžeš být klidný.“ To se sice snadno řekne, ale jakmile si Tomáš uvědomil, jak moc mu na výsledku zkoušky záleží, nervozita nejen neustoupila, ale byla ještě silnější.

„Tomášku, budu se za tebe modlit,“ ujistila ho babička s vážnou tváří. Tomáš sice poděkoval, ale v duchu nad tím mával rukou – co může taková modlitba dokázat? Pamatoval si, jak její babička v dětství vedla k tomu, aby se pravidelně před spaním modlili Otcenáš. Byl to takový jejich rituál. Tomáš tehdy moc nechápal ani slova modlitby, ani smysl tohoto počínání, přesto se mu ten zvyk líbil – byl rád, že je s babičkou a má s ní společně takové malé tajemství. Jak ale postupně rostl, trávil s babičkou stále méně času a jejich večerní zvyk se kamisi vytratil.

O tom, kdo zkouší, jaké už byly zadány úlohy a jak přísně jsou výsledky hodnoceny. Co slyšel, Tomáš nijak nepovzbudilo, spíš naopak, když se dozvěděl, že dva ze čtyř jeho spolužáků, kteří byli zkoušeni před ním, neprošli.

Začal nervózně popocházet chodbou a v duchu si opakovat nastudované učivo. Jeho neklid byl však stále silnější a nedokázal se vůbec soustředit. Nakonec to vzdal a jako poslední zoufalý

čín začal v duchu odříkávat slova modlitby, která ho babička v dětství naučila. Jednou, podruhé, potřetí... A světe, div se, zjistil, že to pomáhal! Přece jen se trochu uklidnil a když na něj konečně přišla řada a vstupoval do zkušebny, vypadal celkem vyrovnaně.

První příklad. Tomáš si vzal křídu a celkem bez zaváhání napsal na tabuli postup řešení. Podobně tomu bylo i s druhým výpočtem. Třetí úloha už byla o něco složitější, v určité fázi se Tomáš zadrhl a udělal chybu, nakonec si ji ale uvědomil a ještě ji stihl opravit. Výsledná známka byla nakonec dvojka a jeho setrvání ve škole bylo zachráněno!

V čele třídy seděla zkušební komise, složená ze dvou profesorů a ředitele školy. Tomáš věděl, že především paní profesorka Novotná mu určitě nedá nic zadarmo. A v duchu

Jako ve snách vyšel ze třídy, kde jej obstoupilo pár zbývajících studentů, kteří na přezkoušení ještě čekali. Teprve teď se Tomáš začal pomalu vzpamatovávat a vzrušeně jim líčil, jak jeho zkouška probíhala.

„No jo, tys měl štěstí na příklady!“ mával rukou Pavel.

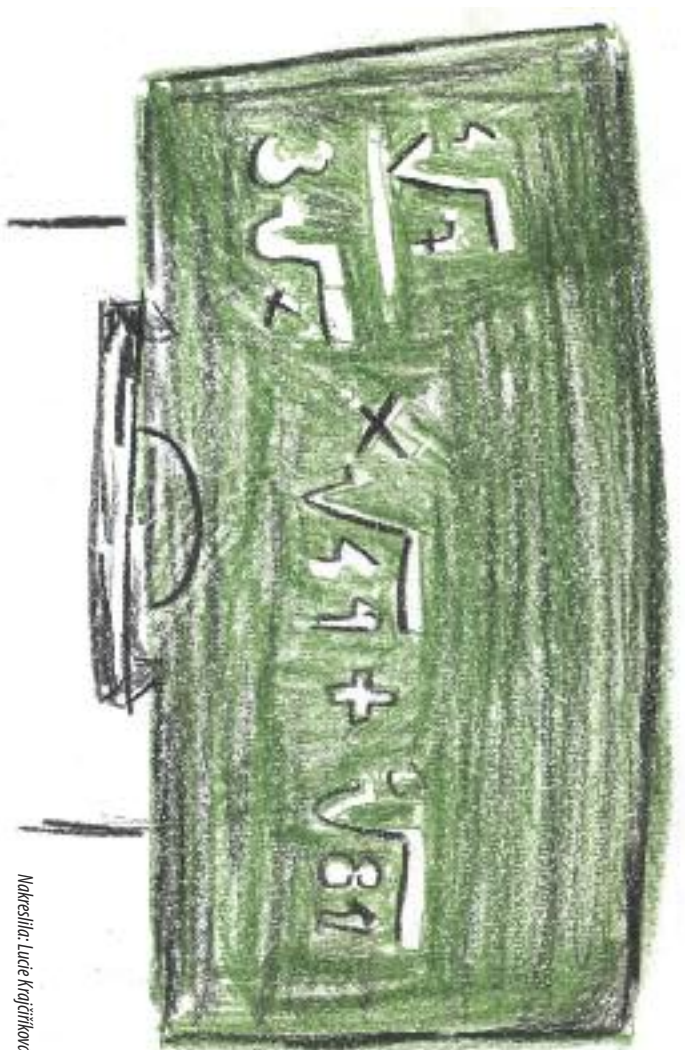
„Já bych si s tím tedy asi neporadil, je vidět, že ses učil,“ uznal naopak Jirka.

Pravdu měl oba. Když o tom ale Tomáš po cestě domů přemýšlel, došel k přesvědčení, že v tom bylo ještě něco víc. Hodně mu pomohlo, že se uklidnil. A uklidnit se mu pomohla modlitba.

Samozřejmě že doma byla radost nezměrná! Když skončilo objímání a blahopřání, vzala si babička Tomáše stranou a zašeptala: „Modlila jsem se celou dobu, jsem ráda, že to pomohlo!“

„Díky moc, babi, měla jsi pravdu. Já jsem se nakonec taky modlil,“ usmál se Tomáš, který byl po dnešku bohatší nejen o dobrou známku, ale i o cennou zkušenost, o které bude jistě ještě dlouho přemýšlet.

Jana Krajčířiková

Nakreslila: Lucie Krajčířiková

musel přiznat, že se jí ani moc nedívá – vždyť je to pravda, že se dlouhé měsíce lehkomyšlně studiu vyhýbal a začal se učit až teď, když už je skoro pozdě. Na dlouhé úvahy už však nebyl čas – dostal

Uvádíme příspěvek o základní křesťanské modlitbě z pera bratra Pavla Hýbla. Najde o exegeticko-dogmatickou studii, nýbrž o zamyšlení autora-poutníka.

Modlitba Otčenáš

V následujícím článku se zamyslíme nad snad nejkrásnější modlitbou, jakou kdy lidé dostali, v pravdě nejhlubší, modlitbou Páně – Otčenáš. Jelikož je daleko nejznámější, je asi také nejčastěji bezmyšlenkovitě drmolena a odříkávána a možná až příliš zevšednělá. Mnozí z nás často zůstávají jen na povrchu recitovaných slov, a tak jim tato modlitba nemůže přinést takový užitek, jaký by mohla. Zamysleme se proto nad ní společně.

VZPOMÍNKA NA SVATOU ZEMI

Ti čtenáři, kteří navštívili Svatou zemi – Izrael – si jistě pamatují, že v sousedství Olivové (Olivetské) hory s kaplí Nanebevzetí Krista stojí kostel Pater noster. Na tomto místě nechala počátkem 4. století vystavět baziliku matka císaře Konstantina, Helena. Jedná se o částečně zrekonstruovaný nezastřešený a nedokončený byzantský kostel, který je spojován s učením Ježíše Krista v blízké jeskyni a s výukou modlitby Páně. Na stěnách tohoto kostela jsou desky s modlitbou Otčenáš ve stovce nejrozličnějších jazyků, včetně češtiny a slovenštiny.

NOVÉ ZNĚNÍ?

Základní prosby modlitby zůstaly po celou dobu v podstatě stejné. Pozorní čtenáři a posluchači sdělovacích prostředků jistě zaznamenali, že nové znění Otčenáše zavádí od 1. adventní neděle roku 2017 francouzská církev. Katolíci a účastníci ekumenických bohoslužeb se nově modlí šestou prosbu slovy „nedopust', abychom podlehlí pokušení“, a to proto, že dřívější překlad – dle biskupů – vedl k chybnému porozumění. Toto nové znění bylo již na podzim 2017 zavedeno i v jiných frankofonních zemích – např. v Belgii aj.

Apoštolové několikrát prosili Ježíše, aby je naučil modlit se (L 11,1), a Ježíš jim vyhověl: „Pane, nauč nás modlit se.“ Ježíš nás totiž touto modlitbou uvádí do své vlastní modlitby. Otčenáš svým významem přesahuje sdělení slov modlitby, protože tato modlitba chce formovat naše bytí a učit nás Ježíšovu

smýšlení. Otčenáš vznikl z jeho vlastních modliteb, z rozhovoru Syna s Otcem. To dokazuje hloubka modlitby – mimo slova vůbec a pojímá celou šíři lidského bytí od stvoření světa.

Jednou se Ježíš na nějakém místě modlil; když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.“

(L 1,11)

STRUKTURA MODLITBY
Podíváme-li se blíže na stavbu a strukturu Otčenáše, zjistíme, že ji tvoří oslovení a sedm proseb, přičemž tři z těchto proseb akcentují „Ty“ a čtyři akcentují „my“. V prvních třech prosbách jde o samu Boží věc na tomto světě a ve čtyřech následujících jde o naše lidské naděje, potřeby a obtíže. Vztah obou částí v Otčenáši bychom mohli přirovnat ke vztahu obou desek Desatera, nad kterými jsme se již na stránkách ČZ zamýšleli. I zde první část rozvíjí naši lásku k Bohu, a druhá část naši lásku k lidem, včetně té správné lásky k sobě samým. I v Otčenáši je na první místo postaven Bůh a z toho pak samo sebou vyplývá starost o správné bytí člověkem. Nic nemůže být v pořádku, pokud nemáme v pořádku vztah s Bohem. Otčenáš proto začíná Bohem a vede nás z něj na cesty lidského bytí. Nakonec sestoupíme až k nejzazšímu ohrožení člověka, ale pořád zůstane přítomný začátek: Otče náš – víme, že je při nás a že nás má v rukou a chrání nás. Otčenáš proto vždy zůstává Ježíšovou modlitbou, kterou se modlíme k Otci na nebesích, kterého máme skrze jeho Syna a v pozadí všech proseb je proto vždy Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel.

OTČE

Modlitbu Páně začínáme oslovením: Otče. Můžeme říkat Otče a v tom spo-

Mistr Eckhart

Granum sinapis

Zpěv hořčičného zrnka
o nejkrásnějším Božství

Přebásnil Miroslav Matouš

(Ze stejnojmenné, nové publikace
nakladatelství H&H, 2017)

Před počtem let
Bůh mimo svět
dal slovu vznik.
Bud' jemu dík,
že dává vznikat zas a zas!
Viz jeho hrud',
z kad jako rtuť
vzlét slova čin.
Leč svatý klín
to slovo tají všechen čas.

Viz: třetí z dvou,
co láskou žhnou.
Ten třetí sám
je dvěma znám
co nejsvětější sladký Duch.
Je roven jim,
jsou všichni vším,
jsou jedno tři.
Jen oni zří,
jak tajně spojení jsou v kruh.

Ten trojí pás
je dalek nás
a jeho dům
nad všechen um
je hlubina, jež nemá dna.
Čas, prostor, tvar
je smyslům zmar.
Viz, prstenec,
ač krouží, přec
má v sobě sám střed nehybna.

Střed výstředný
je dostupný
jen mimo stín,
kde bloudí čin.
Je blahý pramen vonných krás,
jenž do šíra
se prostírá.
Ta pustina,
ráj tajemna,
je mimo prostor, mimo čas.

čívá velká útěcha, protože v tomto jediném slově je obsažen celý příběh vykoupení, smíme říkat „Otče“, protože Syn byl naším spolubratrem a Boha nám zjevil a protože jsme se kristovým činem znovu stali dětmi Božími. Můžeme sice namítnout, že dnešní člověk nepocítuje velkou útěchu slova „Otče“ tak samozřejmě, protože mu v mnoha případech jakákoliv zkušenost s Otcem úplně chybí nebo je zamtlena otcovou nedostatečností. Proto se musíme od Ježíše teprve učit, co to vlastně znamená

Otec. V Ježíšových kázáních se Otec jeví jako pramen života a všeho dobra. Když říká Filipovi „Kdo vidí mne, vidí Otce“, tak vidíme zejména na kříži dokonalou a skutečnou lásku Otcovu. Ve světle Ježíšovy postavy vidíme a poznáváme, kdo je to vlastně Bůh a jaký je: Skrze Syna nalézáme Otce. A Otce poznáváme skrze něj a jenom skrze něj. Bůh je především Stvořitel všehomíra a také náš Stvořitel, a proto je v tomto smyslu každý člověk již ze stvoření zvláštním způsobem jeho „dítě“ a Bůh je jeho pravý Otec. Avšak můžeme vidět i druhou dimenzi Božího otcovství. Ježíš je ve vlastním slova smyslu Syn – jedné podstaty s Otcem, a proto nás chce všechny pojmout do svého lidství a do svého synovství, do plné příslušnosti k Bohu. Je potřeba si uvědomit, že nejsme vůbec hotovými Božími dětmi, avšak skrze naše hlubší

a stále hlubší společenství s Kristem se jimi můžeme a máme stále více a více stávat a být. Být dítětem Božím je tak totéž, co následovat Krista. Slovem „Otče“ jsme tak sami voláni, abychom žili jako „dítě“, jako syn nebo dcera. Všechno mé je tvé, říká Ježíš v modlitbě k Otcovi a podobně totéž řekl otec staršímu bratru ztraceného, marnotratného syna. Žít z tohoto vědomí, k tomu nás zve slovo „Otec“.

NÁŠ

Je potřeba se zamyslet také nad dalším slovem modlitby Páně, nad slovem „náš“. Jenom Ježíš, nikdo jiný, mohl říkat plným právem „Otče můj“, jelikož jen on je skutečně jednorozený Syn Boží, jedné podstaty s Otcem. My všichni ostatní naproti tomu musíme říkat Otče náš. Pouze v onom „my“ učedníků můžeme Bohu říkat Otče, jelikož skutečnými „dětmi Božími“ se stáváme pouze skrze společenství s Ježíšem Kristem. Tak se slovo „náš“ stává vlastně velmi náročným slovem, protože od nás vyžaduje, abychom přijímali druhého, druhé a otevírali jim srdce a sluch. Slovem „náš“ říkáme „ano“ živé církvi, v níž Pán chtěl shromáždit svoji novou rodinu. Proto je Otčenáš modlitbou zcela osobní, ale zároveň zcela církevní, jelikož se při ní modlíme celým svým vlastním srdcem, ale současně se modlíme ve společenství při bohoslužbě s celou Boží rodinou, s živými i v Pánu zesnulými, s lidmi všech tříd, všech kultur, všech vyznání a ras – modlíme se tedy jménem všech a za všechny. To je potřeba si opravdu uvědomit při každé modlitbě Páně.

JENŽ JSI NA NEBESÍCH

Slovo „náš“ v modlitbě Páně z nás činí rodinu přes všechny hranice, protože z tohoto slova „náš“ lépe chápeme i to, co říkáme dál: „Jenž jsi na nebesích.“ Tímto neumísťujeme Boha do nějakého dalekého souhvězdí či galaxie, nýbrž říkáme, že my, kteří máme mnoho různých pozemských otců, přece všichni pocházíme z jednoho Otce, který je původem veškerého otcovství.

Pavel Hýbl

Dokončení autorova zamyšlení přineseme v příštím čísle

Ráj za všech dob
je beze stop,
kdo kdy zde žil,
tam nevstoupil.
On prostě jest, je nic, je vším,
je výš i níž,
je dál i blíž,
je dol i vrch
a střed i kruh,
leč není oním ani tím.
Je zář a svit
i temný kryt,
je noc i den
a nemá jmen.
Zdaž má svůj vznik,
zdaž zánik má?
Lze znát, kdo dlí
v tom obydlí?
Snad, pakli sám
-li byl kdo tam,
ať poví nám, co zřel, co zná.

Jak dítě buď,
nech stranou chut'
a světa chťiž,
vše v sobě znič
a opusť prostor, odvrz čas,
an musí ven
i přelud, sen.
Jdi úzkou z cest,
kam vede zvěst'
ke stopám pustin, stopě spás.

Ty, duše má,
jež Boha zná,
mne ponoř víc
tam v Boží Nic,
tam v jeho Boží bezdný zdroj.
Až zmizím v tmě,
ty najdeš mě,
až zajdu, zas
tě najdu včas:
pak s nadbytností svým
mne spoj!

Johannes Eckhart (1260 - 1327) dominikán, mystik,

středohornoněmecký spisovatel

Osmistrofový básnický soubor byl napsán kolem roku 1300 v durynském dialektu. Autorem je s největší pravděpodobností sám Mistr Eckhart; názor zastává medievista Kurt Ruh. Soubor je psán sekvencí, formou středověkého liturgického zpěvu se specifickým pravidlem pro rytmus a rým. Původně byl přeložen doslovně, neboť podle poznámky se rým spolu s rytmem „nepodařilo v tomto českém překladu dodržet.“ Autor přebásnění Miroslav Matouš, překladatel úplného „Cherubského poutníka“ od Angela Silesia, přihlédl při přesném dodržení rytmu a rýmu ke zmiňnému doslovnému překladu.

Výzva surinamských žen

První pátek v březnu skýtá již řadu let výjimečnou příležitost: připojit se k lidem z mnoha koutů světa a prožít s nimi chvíle společné modlitby. Letošního tématu Světového dne modliteb - Všechno stvoření je velmi dobré – se chopily ženy z jihoamerické Surinamské republiky a v ekumenické spolupráci připravily liturgii, v jejímž středu jsou slova díky a vděčnosti za dary, které Bůh vložil do našich rukou k péči a užívání, ale také slova znepokojení nad tím, jak onu péči zanedbáváme, ba co víc, v jaké disharmonii často žijeme.

Ve světle poselství prvních kapitol knihy Genesis hovoří surinamské sestry velice konkrétními slovy o tom, co vše je možné konat pro obnovu života na této planetě, a zaznívá to i z mnoha navrhovaných slov páteční liturgie.

Poslání Světového dne modliteb – **poznávat – modlit se – konat** - tradičně vyjadřuje i společná sbírka. Letos podpoří vybrané dary aktivitu Moravian Church (Jednota bratrská). Jde o stavbu domu v Paramaribo, který bude využíván zvláště ženami a dívkami v nouzi či na útěku před násilím v rodinách a také nemocnými lidmi, kteří nemají dost peněz na ubytování. Loňská sbírka (Filipíny) podpořila Lékaře bez hranic a Nadaci lékařské pomoci, která se stará o filipínské sirotky.

Pocházím z čínských imigrantů. Když mi předkové přišli do Surinamu, byli posláni pracovat na plantáže na pobřeží. Později se přestěhovali, aby mohli provozovat malé obchody a restaurace.

Naše krajina je proslulá mořskými lasturami, kokosovými palmami, exotickými květinami, ptáky a včelami, které produkují lahodný med. Kokosový olej se vyrábí z ořechů kokosových palm. Je velmi zdravý!

NĚKOLIK INFORMACÍ O SURINAMU:

Republika Surinam, pojmenovaná podle jednoho z původních indiánských kmenů „Surinen“, leží na severovýchodě Jižní Ameriky. Hlavní město je Paramaribo, jehož historické centrum je zapsáno v seznamu UNESCO. Je charakteristické starými dřevěnými domy z časů anglické a holandské kolonizace. Unikátní je katedrála sv. Petra a Pavla, která je nejvyšší dřevěnou stavbou na jihoamerickém kontinentě. Vysokou historickou hodnotu má pevnost Fort Zeelandia na břehu řeky Surinam a budova prezidentského paláce. V blízkém sousedství honosné muslimské mešity stojí krásná stavba židovské synagogy. Dobře udržované jsou i četné dře-

vené nebo zděné kostelíky různých náboženství.

PODNEBÍ A PŘÍRODA

Země má tropické klima s průměrnou roční teplotou 27° C, nejchladnější měsíc v roce je leden, nejteplejší pak říjen. Většinu rozlohy země pokrývají tropické deštné pralesy, kde žijí stovky druhů ptáků; na písčinaté pobřeží se vracejí mořské želvy naklást vejce, v džungli roste mnoho druhů orchidejí a dalších rostlin. V roce 1994 byl zřízen přírodní park a řada rezervací, z nichž největší Centrální Surinam je zapsaná do seznamu UNESCO. Surinamem protékají obrovské řeky: největší z nich je Suriname River, na níž byla vybudována přehradní nádrž Brokopondo.

Žiji v La Prospérité, která byla původně plantáží na pěstování dřeva v okrese Para. Jsem kreolka, můj otec byl Evropan a má matka Afričanka.

Jsem samoživitelka, matka pěti dětí. Pěstováním a zpracováváním manioku se o ně starám. Peču chléb buďto bez příchuti anebo ho plním anansem nebo kokosem. Prodávám ho na mezinárodním letišti. V Para jsme vděční za velké zdroje čerstvé vody a přirozené potoky. Jsme však znepokojeni těžbou bauxitu a zlata.

Z HISTORIE A SPRÁVNÍHO ZŘÍZENÍ

Surinam objevili Španělé v roce 1499. Vystřídali se zde také Francouzi, Irové, Holanďané a Angličané a k nuceným pracím sem bylo počínaje r. 1502 přivezeno na 300 tisíc Afričanů. Pracovali na plantážích, kde se pěstovala cukrová třtina, káva, tabák, kakao a bavlna. Mnoho otroků pak uteklo na svobodu, uchýlili se do vnitrozemí, kde vznikly komunity známé jako maroonské vesnice. Po zrušení otroctví začali Holanďané vozit námezdní síly z Indie a Indonésie, posléze z Číny a Karibských ostrovů.

V r. 1954 získal Surinam statut zámořské autonomie a v listopadu 1975 byla vyhlášena nezávislost. V r. 1988 byly na základě nové ústavy obnoveny demokratické volby a hlavou státu je výkonný prezident.

Úředním jazykem je holandština. Mezi různými etnickými skupinami se běžně mluví jazykem „sranan“, který se vyvinul během koloniální doby mezi otroky a dělníky na plantážích.

V rámci doznání vin:

Vyznáváme, že jsme dostatečně nepodporovali úsilí vlád k ochraně tvého stvoření. Důsledky špatných rozhodnutí již dopadly na naši Zemi. Jsme postiženi kontaminací řek rtutí, chamtivostí po zlatě, odlesňováním velkých ploch kvůli těžbě bauxitu.

Trpíme s lidmi a zvířaty vykořeněnými ze svých domovů kvůli zničenému životnímu prostředí.

LIDÉ

Surinam je zemí etnicky velmi různorodou. Žije zde 540 tisíc obyvatel, z toho polovina v hlavním městě Paramaribo a v jeho enklávě. Hustota zalidnění je pouhých 3,5 obyvatele na km². Vzhledem ke koloniální minulosti zde žijí potomci původních indiánů i afrických otroků, kteří uprchli do buše a nazývají se marooni. Dále potomci Indů, Indonésanů, Číňanů, Evropanů atd. i kreolové z Karibských ostrovů. Přibližně 400 tisíc Surinamců emigrovalo a žije různě po světě.

VZDĚLÁVÁNÍ

Školství je založeno na holandském vzdělávacím systému, zákon o školní docházce z 19. stol. dosud nebyl pozměněn. Vzdělání se vyžaduje pro děti od 7 do 12 let, ale není povinné. Přesto je v zemi vysoká gramotnost. Majitelé plantáží posílali své děti studovat do Evropy, děti

otroků byly vzdělávány v Surinamu v církevních školách zřizovaných Moravskou církví (Jednota bratrská) a církví Římskokatolickou. Jednota bratrská má u vládních orgánů vysokou prestiž, co se týká zajištění úrovně vzdělávání...

vnitrozemí. Větší část léčby je hrazena z „Fondu pojištění národního zdraví“. Děti do 17 let a senioři nad 60 let mají nárok na bezplatnou péči v rámci „Sociálního ochranného systému“. Základní zdravotní pojištění funguje od r. 2014. Je povinné pro všechny; poplatky odvádějí zaměstnanci i zaměstnavatelé.

HOSPODÁŘSTVÍ

Během koloniálního období před r. 1863 byla zemědělská ekonomika Surinamu založena na práci otroků. Vyvážel se cukr, káva, kakao, bavlna, a to zejména do Nizozemí. Během 1. sv. války začaly USA těžit bauxit jako surovinu na výrobu hliníku pro letecký průmysl (místní naleziště jsou nejbohatší na světě). V současné době je z důvodu devastace pralesa těžba zastavena. Významnými surovinami jsou zlato a ropa. Těžbu však provází kontaminace půdy rtuťí a ohrožení všeho živého. Zemědělství je důležité pro zásobování regionálních obchodů. Obyvatelstvo ve vnitrozemí je téměř soběstačné a přebytky jsou zdrojem skromných příjmů.

Co se týče pitné vody, vláda řeší poptávku extrahováním z podzemních zdrojů. V bažinatých oblastech bývá jediným nezávadným pitným zdrojem dešťová voda, kterou lidé zachytávají do nádrží. Zdrojem elektřiny je hydroelektrárna Brokopondo.

ZDRAVOTNICTVÍ

V zemi je šest nemocnic, z toho pět v Paramaribu; různá centra péče o zdraví jsou i ve vnitrozemí. Na jednoho lékaře připadá cca 1500 obyvatel. Důležitou roli v poskytování zdravotní péče hrají církve, které vysílají lékařské mise a navštěvují lidi postižené malárií, HIV a ostatními nemocemi s vysokým výskytem v tropickém

KULTURA

Každá etnická skupina si přináší ze své původní země vlastní jazyk, tradice i náboženství. K tomu se přidává multikulturní rozmanitost umění, literatury, hudby, oblečení, tance, divadla i rozmanitost stravy - je proto obtížné uvést národní jídlo. Pro většinu skupin obyvatelstva je nicméně společným pokrmem rýže; podle zvyklostí ji doplňují rybami, kuřecím masem a nepřebornou škálou zeleniny, banány, batáty atd. Na více způsobů je také používán maniok, a to zejména k přípravě chleba. Nápoje jsou zpravidla sladké. Oblíbené je zázvorové pivo, sirup z citronové trávy či z kokosového mléka.

Dřevěný interiér katedrály sv. Petra a Pavla v Paramaribu.
<https://en.wikipedia.org>. Gjbulte.

POSTAVENÍ ŽEN

Volební právo bylo surinamským ženám přiznáno v r. 1948. Národní dekret z r. 1981 přiznal ženám rovné právní postavení v manželství. Do té doby bylo řízení majetku výsadou manžela. Surinam má zvláštní zákon pro asijská manželství, kdy je lidem dovoleno uzavírat sňatky dle zvykových norem jejich hinduistických či islámských tradic. Náboženský sňatek by měl být registrován v centrálním úřadu.

NÁBOŽENSTVÍ

Svoboda náboženství je deklarována ústavou. Náboženství praktikovaná v Surinamu jsou křesťanství (asi 48,4 %), hinduismus (22,2 %), islám (13,8 %), tradiční náboženství původních obyvatel (1,8 %), javanismus (0,8 %) a malé procento židovské víry a ostatních náboženství.

Jako první přinesli a rozšířili křesťanství katolickí misionáři. Zvláštní úlohu však sehráli „moravští bratři“, kteří přišli v roce 1735 z německého Herrnhutu a působili mezi domorodými indiány. Po r. 1748 se střediskem jejich zájmu stali afričtí otroci na plantážích a obyvatelé města Paramaribo. Pro všechny bez rozdílu šířili víru a vzdělání v maroonských vesnicích ve vnitrozemí i mezi dělníky z Jávy a Indie. Ekumenická spolupráce církví byla v Surinamu založena v r. 1942 pod názvem Výbor křesťanských církví. Výbor Světového dne modliteb začal svou práci v r. 1953, v čele stály sestry z Moravské církve (Jednota bratrská), Luterské církve a Holandské reformované církve. Přidaly se i další denominace a organizace.

*Redakce dle informací připravených
ses. Janou Opočenskou.*

*Za Český výbor SDM zaslala
ses. Alena Naimanová*

Modlitba ženy

Pane, ty víš lépe než já, že jednoho dne budu stará.

Dej, abych byla ohleduplná, ne zatvrzelá; užitečná, ne však panovačná.

S velkou zásobou mých zkušeností se mi zdá, že by byla škoda je nevyužít, ale osvobod' mě od chvilosti řídit záležitosti druhých.

Chraň mne, prosím, před tím hrozným zvykem myslet si, že musím vždy ke všemu říci své.

Pane, dej mi schopnost vidět dobré věci na nečekaných místech, poznat talent na nečekaných lidech a dej mi tu milost, abych jim to dovedla vyznat.

Zbav mou mysl nekonečného líčení podrobností, dej mi schopnost dostat se k věci.

Neodvažuj se prosit o to, abych dovedla ocenit vyprávění druhých, prosím jen o trpělivost, abych je dokázala aspoň vyslechnout.

Neodvažuj se prosit o zlepšení své paměti, ale prosím o dar pokory a ubývání sebejistě neomylnosti, když má paměť není v souladu s pamětí druhých.

Dej, ať umím být milá; svatá být nechci, s některými takovými se těžko žije, ale zahořklá, protivná stará osoba, to je snad dílo samotného ďábla.

Anonym ze 17. století

Přednáška na Vinohradech - Hudba a texty L. Normana

Bratři a sestry v Kristu, zveme vás na další z cyklu hudebních přednášek, tentokrát na pokračování minulé přednášky *Hudba a texty Larryho Normana, průkopníka rokenrolu a poselství evangelia*.

Husův sbor v Praze na Vinohradech
- Dykova 1, Praha 10.

Těšíme se na vás ve čtvrtek
1. března od 19 hodin.

Ondřej Kadlec

Beseda ČKA

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu s Ing. Marianem Páleníkem, předsedou správní rady Přátel přírody, o dolním Labi a záměrech stavět na něm jezy. Beseda se bude konat v úterý 13. března od 17.30 hodin v přízemí pražského kláštera Emauzy, Praha 2, Vyšehradská 49. JNe

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

úterý 6. 3. 2018, 17.00

Jan Kalfus – varhany

Yvona Škvárová – mezosoprán

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 9. 3. 2018, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

soubor historických nástrojů

Václav Návrat – barokní housle

Yvona Škvárová – mezosoprán

W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

sobota 10. 3. 2018, 17.00

GAUDIUM CANTORUM MIXED CHOIR

Štěpánka Heřmánková - sbormistr, soprán

Přemysl Kšica – varhany

J. S. BACH, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART A. DVOŘÁK

sobota 10. 3. 2018, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

FROM BAROQUE TO JAZZ

Aleš Bárta – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

neděle 11. 3. 2018, 17.00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany

Martina Bauerová – soprán

František Bílek – trubka

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

Změna programu vyhrazena.

KATEDRA SYSTEMATICKÉ TEOLOGIE, TEOLOGICKÉ ETIKY A TEOLOGICKÉ FILOZOFIE
HUSITSKÉ TEOLOGICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

CALL FOR PAPERS

NA MEZINÁRODNÍ VĚDECKOU KONFERENCI:

Proměny teologie a církve v letech 1918 – 2018.

Konference k stoletému výročí založení republiky

23. – 24. 5. 2018

V roce 2018 si připomínáme sto let od založení Československé republiky. Toto výročí bychom rádi připomněli zorganizováním mezinárodní vědecké konference.

Konference vytváří prostor pro interdisciplinární odborný dialog vycházející ze současných vědeckých poznatků na dané téma nejen v oblasti teologie, ale také v oblastech sociologie, politologie, filosofie, religionistiky, historie a jiných především humanitních věd.

Během našich dějin docházelo k častým a významným proměnám církví i jejich teologie. První republika, druhá světová válka, komunistický režim, uvolněná devadesátá léta i počátek 21. století zanechali na české společnosti a jejímu vztahu k církvím nezanedbatelnou stopu. Cílem sympozia je představení výzkumu týkajícího se proměn teologie a církve v letech 1918 – 2018 a tedy reflexe duchovního, společenského, politického a kulturního vývoje v českých dějinách za posledních sto let.

Délka příspěvku je stanovena na 20 minut, po kterých bude následovat 10 minut na diskusi k příspěvku.

Jazyk příspěvků: čeština, slovenština, angličtina, němčina.

Zájemce o aktivní účast na konferenci prosím o zaslání vyplněné přihlášky na emailovou adresu lucie.davidkova@htf.cuni.cz nejpozději do 15. 4. 2018.

O přijetí či nepřijetí příspěvku budou zájemci informováni do z. 5. 2018. Organizační výbor si vyhrazuje právo na nepřijetí příspěvku.

Registrace je nutná i pro pasivní účastníky konference, a to do 14. 5. 2018 na emailové adrese lucie.davidkova@htf.cuni.cz.

Konferenční příspěvek pro aktivní účastníky 300,- Kč.

Konferenční příspěvek pro pasivní účastníky 100,- Kč/den.

Zájemci z řad pedagogů a studentů HTF UK zdarma.

HTF.CUNI.CZ/100LET

Prezentace knihy Islamofobie po česku s následnou besedou

Vztah k islámu a k muslimům je bezesporu jedním z neaktuálnějších témat, která hýbou veřejností v České republice a v celém západním světě. Uprchlíká krize, džihadistický terorismus a další fenomény dnešní doby dodaly tomuto vztahu velmi vyhrcoené rysy. Skutečný islám a skuteční muslimové se často ztrácejí v moři zjednodušení, generalizací a obav. Přední čeští islamologové, politologové, religionisté a další odborníci pod vedením Bronislava Ostřanského se pokusili hledat odpovědi na otázku, jak se v České republice, zemi s mizivým procentem muslimů, zrodila tak silná islamofobie. K tématu přistupují z různých úhlů, od rozboru stereotypů o islámu a muslimech, vztahu islamofobie a antisemitismu, evropského a světového kontextu, místa islamofobie v paletě extremistických směrů v ČR, až po pohled na sociální sítě a jejich vliv na utváření islamofobních názorů.

Přednášející: Dr. Bronislav Ostřanský

red

Masaryk iritující a fascinující

přednáší

**Prof. dr. Ctirad Václav Pospíšil, Th.D.
středa 7. března 2018 od 15 hodin**

přednášková místnost NO Hradec Králové, Ambrožova 729

V rámci projektu Podpora kulturních projektů Královéhradeckého kraje.

www.cshhk.cz

Víte už vše? Těsně před tím 7. března slaví narozeniny!

1918
2018